

TEKSTIILIT JA PALOTURVALLISUUS

OT 4: TIETOA LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ

Tekstiilit ja paloturvallisuus lainsäädännössä

1. Tuotteiden valmistajien ja myyjien kuuluu varmistaa, etteivät heidän tuotteensa oikein käytettynä aiheuta vaaraa kuluttajalle.
2. Yksityisten ja julkisten tilojen osalta kaikkia velvoittaa pelastuslaki (2003). Se velvoittaa omatoimiseen varautumiseen ja onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn.
3. Rakenteellista palontorjuntaa koskevat määräykset sisältyvät Suomen Rakentamismääräyskokoelmaan.
4. Hoitolaitosten, majoitustilojen sekä kokoontumis- ja liiketilojen paloturvallisuuden suhteen suositellaan noudatettavan Sisäasiainministeriön ohjetta (Dnro 4/011/98).
5. Liikennevälineiden tekstiileille ja sisusteille on erikseen omat vaatimuksensa.

Kulutustavaroiden paloturvallisuus

- Paloturvallisuuteen liittyvät lainsäädännön vaatimukset kohdistuvat muutamiiin kuluttajille myytäviin tekstiili- ja sisustustuotteisiin sekä leluihin:
 - asetus patjojen paloturvallisuusvaatimuksista (57/1991)
 - asetus pehmustettujen istuinhuonekalujen paloturvallisuusvaatimuksista (743/1990)
 - laki lelujen turvallisuudesta (287/1997)
 - eurooppalainen standardi SFS-EN 14878 lasten yöasujen paloturvallisuudesta.
- Lisäksi henkilösuojaimille on yleiset vaatimukset henkilösuojaindirektiivissä (89/656/ETY) ja suojainkohtaiset vaatimukset suojainkohtaisissa tuotestandardeissa. (Valvoja Työterveyslaitos.)

Kulutustavaroiden paloturvallisuus

- Patja ei saa syttyä kytevästä savukkeesta. Asetus koskee patjoja ja pehmustettuja sängynpohjia, ei esim. uinti- tai retkipatjoja.
- Pehmustettu istuinhuonekalu ei saa syttyä kytevästä savukkeesta.
- Lelut eivät saa olla helposti syttyviä/nopeasti palavia.
- Lasten yöasuissa ei saa tapahtua pintaleiskahdusta ja liekin leviämiselle on ohjeajat. Standardi ei koske vauvojen yöasuja.

Lasten asujen tavallisimpia syttymislähteitä ovat keittiövälineet, istuminen liian lähellä tulta, tulitikut, tupakka ja kynttilät.

Rakenteellinen palontorjunta

- Suomen Rakentamismääräyskokoelma antaa määräykset rakenteellisesta palontorjunnasta.
- Kokoelma löytyy Finlex-lakitietokannasta finlex.fi.
- Rakenteellinen palontorjunta perustuu paloturvallisiin rakenteisiin ja palotekniseen osastointiin.
- Vaatimuksia asetetaan mm. rakennusten pääkäyttötavan perusteella.
- Yksityisten ja julkisten tilojen osalta kaikkia velvoittaa pelastuslaki (2003).

Julkisten tilojen paloturvallisuus

- Hoitolaitosten, majoitustilojen sekä kokoontumis- ja liiketilojen paloturvallisuuden suhteen suositellaan noudatettavan Sisäasiainministeriön ohjetta (Dnro 4/011/98).
- Tekstiilivalintoihin tulee kiinnittää erityishuomiota, kun asukkaan toiminta- tai ymmärryskyky on alentunut.
- Julkisissa tiloissa ei tulisi käyttää herkästi syttyviä materiaaleja (SL 3).
- Suositus koskee verhoja, pehmustettuja istuinhuonekaluja, patjoja, vuodevaatteita ja irtomattoja.

Liikennevälineiden paloturvallisuus

- Laivavarustedirektiivi (96/98/EY) koskee kaikkia tekstiilejä, joille on kansainvälisessä merenkulkua koskevassa SOLAS-sopimuksessa esitetty paloturvallisuusvaatimuksia.
- Linja-autojen sisustusmateriaalien paloturvallisuusedirektiivi (95/28/EY) koskee kaikkia linja-auton sisustamateriaaleja.
- Suomessa junien sisustusmateriaalien paloturvallisuusvaatimukset kuuluvat Suomessa liikkuvan kaluston määräyksiin ja ohjeisiin. Kun eurooppalainen junamateriaalien paloturvallisuusstandardi (CEN TS 45545-2) aikanaan valmistuu, käytetään siinä esitettyjä palokoemenetelmiä ja vaatimuksia.
- Lentokoneisiin liittyvät ohjeet perustuvat useissa maissa täysin tai osittain Yhdysvaltain Federal Aviation Administration (FAA) ohjeisiin, Federal Aviation Regulations (FAR). Miehistö- ja matkustajatilojen sisustusmateriaalien palokoemenetelmät ja vaatimukset on esitetty kohdassa FAR 25.853. Eurooppalainen JAR 25.853 on tämän kanssa täysin identtinen.

Testausselosteet ja valvonta

- Valmistajan tai maahantuojan on pystyttävä valvontaviranomaisen pyynnöstä osoittamaan, että tuote vastaa vaatimuksia.
- Kulutustavaroiden turvallisuuden valvontaa suoritetaan pääosin Kuluttajaviraston toimesta.
- Tullilaitos ja Kuluttajavirasto toimivat tiiviissä yhteistyössä.
- Julkisten tilojen tekstiilien ja sisusteiden paloturvallisuutta seuraavat kuntien palotarkastajat.
- Henkilösuojaimien testaajana toimii Työterveyslaitos.

CE-merkintä

- CE-merkintä on valmistajan ilmoitus siitä, että tuote täyttää sitä koskevat Euroopan unionin vaatimukset.
- CE-merkintä näkyy tällä hetkellä mm. seuraavissa tuotteissa:
 - leikkikalut,
 - koneet,
 - sähkölaitteet,
 - henkilönsuojaimet,
 - rakennustuotteet,
 - kaasulaitteet,
 - telepäätelaitteet,
 - terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet.
- CE-merkintä ei ole yleinen turvallisuusmerkki eikä kaiken kattava turvallisuuden tae kuluttajille. Direktiivit eivät kata tuotteen kaikkia ominaisuuksia (esim. käyttöominaisuuksia) vaan vain tietyn osan (esim. mekaanisen kestävyuden tai syttyvyyden).
- CE-merkintä ei myöskään erottele tuotteiden paremmuutta.

Tekstiilit ja paloturvallisuus lainsäädännössä

- *Onko valvontaa mielestäsi riittävästi?*
- *Jos kyllä, kuinka onnettomuuksia voitaisiin edelleen vähentää?*
- *Jos ei, mitä tuoteryhmiä tulisi mielestäsi valvoa tarkemmin?*

- *On selvää, että kuluttajalla on suuri vastuu hankkimistaan tuotteista.*
- *Ovatko kuluttajat (esimerkiksi sinä itse) mielestäsi riittävän tietoisia tekstiili- ja sisustetuotteisiin liittyvistä paloriskeistä?*

Kuinka lisätä paloturvallisuutta?

- Yksityisten ja julkisten tilojen osalta kaikkia velvoittaa pelastuslaki (2003). Se velvoittaa omatoimiseen varautumiseen ja onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn.
- Pelastuslain 9 § 3. mom. mainittu pelastussuunnitelma on laadittava siellä, missä on kokoontuneena riittävän paljon ihmisiä.
- Esim. isommat taloyhtiöt, koulut, liikelaitokset.
- Suunnitelmassa mm. selvitetään vaaratilanteet ja toimenpiteet niiden ehkäisemiseksi.
- Suunnitelmapohjia saa SPEKin ja pelastuslaitosten internet-sivuilta.

Kuinka lisätä oman kodin paloturvallisuutta?

- Myös pien- tai omakotitaloasujan kannattaa tehdä pelastussuunnitelma.
- Mieleenpainuva tapa harjoitella kodin turvallisuusasioita on turvallisuuskävely.
- *Suunnitelma kannattaa aina maastouttaa, niin asiat painuvat pysyvästi mieleen.*

